

Sygn. akt VIII C 1840/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 26 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 marca 2018 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w Ł.

przeciwko A. J.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda (...) spółka z o.o. w Ł. na rzecz pozwanej A. J. kwotę 917 zł. (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1840/17

UZASADNIENIE

W dniu 21 marca 2017 roku powód (...) spółka z o.o. w Ł., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. J. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 3.370,52 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 154,66 zł. od dnia 23 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty, od kwoty 94,79 zł. od dnia 28 lipca 2016 r. do dnia zapłaty, od kwot 25,29 zł. i 2.015,78 zł. od dnia 8 października 2016 do dnia zapłaty, a od kwoty 1.080 zł. od dnia 29 października 2016 r. do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzi pozwem należności wynikających z zawartej w dniu 8 maja 2016 r. pisemnej umowy, w postaci opłat abonamentowych za świadczone usługi telekomunikacyjne, opłaty za niedotrzymanie warunków promocji oraz niezwrócenie urządzeń dostępowych. Pozwana nie dotrzymała warunków umowy zawartej w ramach promocji i z tego powodu, strona powodowa na podstawie art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne, dochodzi zapłaty kwoty 2.015,78 zł. Ponadto pozwana nie zwróciła urządzeń dostępowych co skutkowało naliczeniem kary w wysokości 1.080 zł. zgodnie z Regulaminem korzystania z usług (...).

(pозew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-4)

W dniu 22 maja 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 5)

Od powyższego orzeczenia A. J. złożyła sprzeciw zaskarżając nakaz zapłaty w całości. Pozwana podniosła, że usługa była świadczona jedynie przez trzy miesiące.

(sprzeciw k. 6 v.- 7)

W dniu 3 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie, w którym wobec wniesienia sprzeciwu, przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k. 11 v.)

W piśmie procesowym z dnia 4 października 2016 roku powód podtrzymał żądanie pozwu.

(pismo procesowe powoda k. 12)

W sprzeciwie złożonym na urzędowym formularzu A. J. uznała powództwo w zakresie kwoty 274,74 zł., a w pozostałej części, czyli co do kwoty 3.095,78 zł. pozwana wniosła o oddalenie powództwa. W ocenie pozwanej strona powodowa nie dochowała warunków określonych w § 3 ust. 11 lit. a) łączącej strony umowy, a pozwalających na jej wypowiedzenie z winy abonenta. Zgodnie z powołanym postanowieniem umowy w przypadku istotnego naruszenia przez abonenta postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, po wcześniejszym bezskutecznym pisemnym lub telefonicznym (z rejestrowanym zapisem rozmowy) wezwaniu do natychmiastowego zaprzestania naruszania postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, Umowa może być rozwiązana przez Operatora z winy Abonenta w trybie natychmiastowym, przy czym za istotne naruszenia uważa się zgodnie z ppkt. a) nieuregulowanie przez abonenta zaległych opłat za abonament lub innych opłat jednorazowych w terminie oznaczonym w wezwaniu do zapłaty. W związku z tym w ocenie A. J., aby powód dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy z jej winy powinien najpierw wezwać pozwaną do zapłaty zaległości, wyznaczając określony termin, po którego bezskutecznym upływie powinien ponownie wezwać do zaprzestania naruszeń, a dopiero wówczas operator miał możliwość skutecznego wypowiedzenia umowy. W konsekwencji umowa nadal obowiązuje w związku z czym powód nie może się domagać od pozwanej zapłaty kwoty 2.015,78 zł. z tytułu niedotrzymania warunków promocji i 1.080 zł. z tytułu opłaty za niezwrócenie urządzenia dostępowego, które przysługiwałyby stronie powodowej po skutecznym wypowiedzeniu umowy.

(sprzeciw k. 66- 72)

W piśmie z dnia 29 stycznia 2018 r. stanowiącym odpowiedź na powyższe zarzuty, pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 6 lipca 2016 r. na nr telefonu pozwanej zostało wysłane wezwanie do zapłaty kwoty 154,66 zł. w terminie 7 dni pod rygorem zablokowania świadczenia usług. Poza tym zgodnie z pkt. VI.4 Regulaminu i Szczegółowych warunków promocji „Warto na dłużej”, łącząca strony umowa mogła być również rozwiązana w razie niedotrzymania warunków promocji, przez co rozumie się m.in. rozwiązanie umowy zawartej na warunkach określonych w Regulaminie promocji, czasowe odłączenie usługi, istotne naruszenie postanowień Umowy lub regulaminu.

(pismo procesowe powoda k. 75)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie.

(protokół rozprawy k. 92)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 maja 2016 roku A. J. zawarła z (...) spółka z o.o. w Ł. umowę abonencką nr 315/SCe o korzystanie z usług (...). Umowa została zawarta na 24 miesiące. Pozwana zobowiązała się do opłacania opłat abonamentowych w wysokości podanej w tabeli z uwzględnieniem Cennika i Regulaminu (...). W myśl § 3 ust. 11 lit. a) umowy w przypadku istotnego naruszenia przez abonenta postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, po wcześniejszym bezskutecznym pisemnym lub telefonicznym (z rejestrowanym zapisem rozmowy) wezwaniu do natychmiastowego zaprzestania naruszania postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, Umowa

może być rozwiązana przez Operatora z winy Abonenta w trybie natychmiastowym, przy czym za istotne naruszenia uważa się:

a) nieregulowanie przez abonenta zaległych opłat za abonament lub innych opłat jednorazowych w terminie oznaczonym w wezwaniu do zapłaty.

(umowa o korzystanie z usług k. 15- 16, regulamin i szczegółowe warunki promocji k. 17- 19, zeznania pozwanej k. 87, okoliczności bezsporne)

W dniu 5 czerwca 2016 r. (...) spółka z o.o. wystawiła fakturę nr (...), zgodnie z którą pozwana powinna zapłacić kwotę 154,66 zł. do dnia 22 czerwca 2016 r.

(faktura VAT k. 25)

W dniu 10 lipca 2016 r. (...) spółka z o.o. wystawiła fakturę nr (...), zgodnie z którą pozwana powinna zapłacić kwotę 94,79 zł. do dnia 27 lipca 2016 r.

(faktura VAT k. 26)

W dniu 13 września 2016 r. (...) spółka z o.o. wystawiła fakturę korygującą nr (...), zgodnie z którą pozwana powinna zapłacić kwotę 25,29 zł. do dnia 7 października 2016 r.

(faktura VAT k. 27)

Pismem z dnia 23 września 2016 r., powód wypowiedział umowę wobec istotnego naruszenia przez pozwaną warunków powyższej umowy, jednocześnie wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.290,52 zł.

(wypowiedzenie umowy k. 23, dowód doręczenia k. 24)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania, a także na podstawie zeznań pozwanej.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód wniósł o zasądzenie od A. J. kwoty 3.370,52 zł., w tym kwoty 274,74 zł. tytułem zaległych opłat abonamentowych, 2.015,78 zł. tytułem opłaty za niedotrzymanie warunków promocji oraz 1.080 zł. tytułem opłaty za niezwrócenie urządzenia dostępowego.

Pozwana kwestionując powództwo podniosła zarzut nieprawidłowego wypowiedzenia łączącej strony umowy abonenckiej o korzystanie z usług (...), wskazując przy tym na treść § 3 ust. 11 lit. a) zgodnie z którym w przypadku istotnego naruszenia przez abonenta postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, po wcześniejszym bezskutecznym pisemnym lub telefonicznym (z rejestrowanym zapisem rozmowy) wezwaniu do natychmiastowego zaprzestania naruszania postanowień Umowy, Regulaminu bądź Regulaminu promocji, Umowa może być rozwiązana przez Operatora z winy Abonenta w trybie natychmiastowym, przy czym za istotne naruszenia uważa się m.in. nieregulowanie przez abonenta zaległych opłat za abonament lub innych opłat jednorazowych w terminie oznaczonym w wezwaniu do zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe twierdzenia, w piśmie z dnia 29 stycznia 2018 r. strona powodowa wskazała, że w dniu 6 lipca 2016 r. na nr telefonu pozwanej zostało wysłane wezwanie do zapłaty kwoty 154,66 zł. w terminie 7 dni pod rygorem zablokowania świadczenia usług. Jednak na rozprawie w dniu 16 lutego 2018 r. A. J. wyraźnie zaprzeczyła, aby dostała jakiegokolwiek wezwanie do zapłaty, czy to pisemne, czy to za pośrednictwem telefonu, a strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego wysłanie do pozwanej powyższej wiadomości tekstowej. W związku z tym Sąd uznał, że strona powodowa nie sprostowała ciężącemu na niej obowiązki wynikającemu z treści przepisu art. 6

k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

W związku z tym jedynym dokumentem potwierdzającym wezwanie A. J. do zapłaty jest pismo z dnia 23 września 2016 r., w którym powód wypowiedział umowę wobec istotnego naruszenia przez pozwaną warunków łączącej strony umowy i jednocześnie wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.290,52 zł. Co prawda pozwana zeznała, że nie otrzymała powyższego pisma, jednak nie kwestionowała skuteczności jego doręczenia z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania i nie poinformowanie o tym strony powodowej. Można zauważyć, że zgodnie z § 3 pkt. 12 zdanie drugie umowy abonenckiej, w przypadku niepoinformowania Operatora o zmianie adresu abonenta dokonanej w trakcie obowiązywania Umowy, doręczenia dokonane na adres podany przez Abonenta w Umowie uważa się za skuteczne.

Dlatego też należy zgodzić się z pozwaną, że dokonane przez stronę powodową wypowiedzenie umowy, należy uznać za bezskuteczne, jako sprzeczne z treścią § 3 ust. 11 lit. a). Należy przyznać rację stronie pozwanej, że umowa mogła być rozwiązana przez operatora w trybie natychmiastowym po uprzednim dwukrotnym wezwaniu pozwanej do zapłaty. Po pierwsze, do natychmiastowego rozwiązania umowy mogło dojść tylko w przypadku istotnego naruszenia umowy, za które uważano m.in. nieuregulowanie przez abonenta zaległych opłat za abonament lub innych opłat jednorazowych w terminie oznaczonym w wezwaniu do zapłaty. Zatem strona powodowa powinna wezwać pozwaną do zapłaty zaległych opłat za abonament, wyznaczając termin do spełnienia świadczenia. Dopiero po upływie wyznaczonego w wezwaniu terminu można byłoby mówić o istotnym naruszeniu umowy przez A. J.. Dopiero wówczas powód mógłby wezwać pozwaną do natychmiastowego zaprzestania naruszenia postanowień Umowy, Regulaminu lub Regulaminu (...), co otworzyłoby drogę do natychmiastowego rozwiązania umowy. Tymczasem powód przedstawił tylko jedno pismo z dnia 23 września 2016 r., w którym wypowiedział umowę wobec istotnego naruszenia przez pozwaną warunków łączącej strony umowy i jednocześnie wezwał pozwaną do zapłaty określonej kwoty. Wobec tego rację ma strona pozwana, że wobec nieskutecznego wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym, po stronie powoda nie powstało uprawnienie do naliczenia, a w konsekwencji dochodzenia na drodze sądowej, opłaty z tytułu niedotrzymania warunków promocji i opłaty z tytułu braku zwrotu urządzenia dostępowego.

Poza tym w ocenie Sądu roszczenie powoda w zakresie kwoty 2.015,78 zł. tytułem opłaty za niedotrzymanie warunków promocji, powinno podlegać oddaleniu, również z tego powodu, że powyższa kwota stanowi karę umowną zastrzeżoną na wypadek braku spełnienia świadczenia pieniężnego. Zgodnie z treścią przepisu art. 353¹ k.c. strony, zawierające umowę, mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie określa granicę swobody umów wskazując, iż ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Takim przepisem jest między innymi art. 483 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody, wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi, przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Cytowany przepis, z uwagi na zawartą w nim normę prawną, jest przepisem bezwzględnie obowiązującym.

Wskazać przy tym należy, że jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, który Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela, przy ocenie charakteru zastrzeżonej kary należy brać pod uwagę charakter prawny zobowiązań, które należą do essentialia negotii, a nie obowiązki pochodne (dodatkowe) nie mające charakteru

dominującego, a przez to nie wpływające na charakter zobowiązania strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2000 roku, w sprawie sygn. akt V CKN 171/00, LEX nr 52662). Tym samym to właśnie obowiązki, które można określić mianem podstawowych, decydują o charakterze zobowiązania strony i przesądzają, czy jest to zobowiązanie pieniężne czy też nie. Obowiązki dodatkowe jako niemające podstawowego znaczenia dla zobowiązania stron, tj. nie wpływające na istnienie samego zobowiązania, nie wpływają również na jego charakter.

W przedmiotowej sprawie na podstawie zawartej z pozwaną umowy o świadczenie usług, powód zobowiązał się do świadczenia na rzecz pozwanej określonych usług, natomiast pozwana jako abonent zobowiązana była do opłacania abonamentu i uiszczania należności za inne usługi zgodnie z cennikiem. Taka treść umowy stron pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż zobowiązania pozwanej niewątpliwie były od początku zobowiązaniami stricte pieniężnymi,

Zastrzeżenie kar umownych w sytuacji, o której mowa, uznać należy za niedopuszczalne i jako takie w świetle przepisu art. 58 k.c. nieważne. Zgodnie bowiem z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy, jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 2005 roku, sygn. akt V CK 90/05, M. Prawn. 2005/18/874; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1966 roku, sygn. akt III CR 45/66, LEX nr 5962; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lipca 2005 roku, sygn. akt I ACa 368/05, OSAB 2005/3/3). Podobne stanowisko wielokrotnie zajął Sąd Okręgowy w Łodzi, między innymi w sprawach o sygnaturach III Ca 939/06, III Ca 466/08, III Ca 675/08, III Ca 681/07, III Ca 72/08.

Podnieść nadto należy, że zgodnie z art. 385¹ § 1 i 3 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, niezgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Pozwana jako abonent nie miała rzeczywistego wpływu na treść postanowień umownych. Postanowienia te zostały jej narzucone przez stronę powodową. Postanowienia o karze umownej kształtują prawa i obowiązki pozwanej jako konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy, a tym samym nie wiążą pozwanej.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Pozwana wygrała proces w całości, a zatem należy jej się od powoda zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości. Dlatego też Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty poniesione przez stronę pozwaną złożyły się opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa adwokata w kwocie 900 złotych- § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.